Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0179/2017

8.3.2017

FORSLAG TIL BESLUTNING

jf. forretningsordenens artikel 216, stk. 2

om hindringer for EU-borgeres ret til at flytte og arbejde frit på det indre marked
(2016/3042(RSP))

Cecilia Wikström
for Udvalget for Andragender

B8-0179/2017

Europa-Parlamentets beslutning om hindringer for EU-borgeres ret til at flytte og arbejde frit på det indre marked
(2016/3042(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til artikel 3, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),

– der henviser til afsnit IV og V og artikel 4, stk. 2, litra a), samt artikel 20, 21, 26, 45-48 og 153 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),

– der henviser til artikel 5, stk. 2, artikel 30, 31 og 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder,

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/589 af 13. april 2016 om et europæisk arbejdsformidlingsnet (Eures), arbejdstageres adgang til mobilitetstjenester og øget integrering af arbejdsmarkederne og om ændring af forordning (EU) nr. 492/2011 og (EU) nr. 1296/2013[4],

– der henviser til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser[5],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF[6],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer[7],

[1] EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1.
[2] EUT L 284 af 30.10.2009, s. 1.
[3] EUT L 141 af 27.5.2011, s. 1.
[4] EUT L 107 af 22.4 2016, s. 1.
[5] EUT L 18 af 21.1.1997, s. 1.
[6] EUT L 158 af 30.4 2004, s. 77.
[7] EUT L 255 af 30.9.2005, s. 22.

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/24/EU af 9. marts 2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser[1],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/55/EU af 20. november 2013 om ændring af direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og forordning (EU) nr. 1024/2012 om det administrative samarbejde ved hjælp af informationssystemet for det indre marked ("IMI-forordningen")[2],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/54/EF af 16. april 2014 om foranstaltninger til fremme af arbejdstagernes udøvelse af deres ret til fri bevægelighed[3],

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/67/EU af 15. maj 2014 om håndhævelse af direktiv 96/71/EF om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser og om ændring af forordning (EU) nr. 1024/2012 om administrativt samarbejde via informationssystemet for det indre marked ("IMI-forordningen")[4],

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 2. juli 2009 om retningslinjer for en bedre gennemførelse og anvendelse af direktiv 2004/38/EF om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (COM(2009)0313),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 25. november 2013 med titlen "Fri bevægelighed for EU-borgere og deres familiemedlemmer: Fem foranstaltninger, der gør en forskel" (COM(2013)0837),

– der henviser til Kommissionens rapport af 24. januar 2017 om unionsborgerskab med titlen "Styrkelse af borgernes rettigheder i en Union med demokratiske forandringer" (COM(2017)0030),

– der henviser til sin beslutning af 15. december 2011 om fri bevægelighed for arbejdstagere inden for EU[5],

– der henviser til sin beslutning af 14. januar 2014 om social beskyttelse for alle, inklusive selvstændige arbejdstagere[6],

– der henviser til sin beslutning af 16. januar 2014 om overholdelse af den grundlæggende rettighed til fri bevægelighed i EU[7],

– der henviser til forretningsordenens artikel 216, stk. 2,

A. der henviser til, at Udvalget for Andragender har modtaget flere andragender, som gør

[1] EUT L 88 af 4.4 2011, s. 45.
[2] EUT L 354 af 28.12 2013, s. 132.
[3] EUT L 128 af 30.4 2014, s. 8.
[4] EUT L 159 af 28.5 2014, s. 11.
[5] EUT C 168E af 14.6.2013, s. 88.
[6] EUT C 482 af 23.12.2016, s. 48.
[7] EUT C 482 af 23.12.2016, s. 114.

opmærksom på hindringer for EU-borgeres ret til udøvelse af fri bevægelighed;

B. der henviser til, at visse medlemsstaters manglende anerkendelse af ægteskab eller registreret partnerskab for lesbiske, bøsser, biseksuelle, trans- og intersexpersoner (LGBTI) kan være en hindring for disse personers frie bevægelighed sammen med deres partner i Unionen, fordi de bliver forhindret i at få adgang til visse sociale ydelser eller offentlige tjenesteydelser i de pågældende lande;

C. der henviser til, at Udvalget for Andragender den 11. oktober 2016 afholdt en høring om hindringer for EU-borgeres ret til at flytte og arbejde frit på det indre marked med indlæg fra andragere;

D. der henviser til, at fri bevægelighed er en grundlæggende rettighed for EU-borgerne og en afgørende forudsætning for Unionens sociale og økonomiske samhørighed, og at formålet er at sikre fuld beskæftigelse og sociale fremskridt;

E. der henviser til, at adskillige medlemsstater ikke har respekteret denne frie bevægelighed, hvilket adskillige andragere har gjort opmærksom på; der henviser til, at EU-borgere, som udøver deres ret til fri bevægelighed, undertiden undgår at henvende sig til sundhedsvæsenet af angst for at blive udvist, hvilket virkelig indskrænker deres grundlæggende ret til adgang til sundhedspleje;

F. der henviser til, at den økonomiske krise og foranstaltningerne til bekæmpelse heraf har skabt større ulighed i samfundsøkonomien og givet anledning til økonomisk migration inden for EU; der henviser til, at der bør tages behørigt hensyn til dette faktum, og at både hjem- og værtsmedlemsstaterne og de berørte EU-institutioner bør indføre særlige koordineringsforanstaltninger;

G. der henviser til, at arbejdstagernes mobilitet i EU kan være en udfordring for de nationale arbejdsmarkeder, og at dette kræver målrettede løsningsmodeller, men også kan bidrage til større retfærdighed på arbejdsmarkedet, forudsat at arbejdstagernes grundlæggende rettigheder er beskyttet fuldt ud;

H. der henviser til, at medlemsstaterne og EU-institutionerne deler ansvaret for at få principperne om fri bevægelighed til at fungere til gavn for borgerne, vækst, økonomisk og social udvikling og beskæftigelse og for at sikre en mere effektiv inkorporering og gennemførelse af de relevante EU-retsregler;

I. der henviser til, at den sociale sikring for mobile EU-arbejdstagere og deres familier er kendetegnet ved ulighed og usikkerhed;

J. der henviser til, at rettigheder inden for social sikring bør være tilgængelige for fastansatte arbejdstagere, sæsonarbejdere og grænsependlere og for dem, der driver servicevirksomhed, uden forskelsbehandling;

K. der henviser til, at brug af skylderklæringer i ansættelsesforhold kan føre til en uretfærdig og diskriminerende situation for arbejdstagerne, og at det kan forhindre dem i at udnytte retten til fri bevægelighed på det indre marked;

L. der henviser til, at andragerne er betænkelige over manglende bredbåndsforbindelser,

særlig i afsidesliggende områder, landdistrikter og bjergområder, og over uoverensstemmelserne mellem de annoncerede og de reelle bredbåndshastigheder, som undergraver forbrugerbeskyttelsesniveauet på det indre marked og stiller sig hindrende i vejen for adgang til oplysninger og tjenesteydelser;

1. opfordrer medlemsstaterne til i overensstemmelse med nærhedsprincippet dels at fjerne enhver form for forskelsbehandling og unødvendige hindringer fra deres regler om EU-borgere og deres familiemedlemmer, heriblandt familiemedlemmer, der ikke er EU-borgere, således at de kan nyde godt af indrejse- og opholdsret på medlemsstaternes områder og af deres sociale rettigheder, dels at gøre deres forvaltning mere effektiv for at fremme arbejdskraftens bevægelighed i EU;

2. giver udtryk for store betænkeligheder hvad angår den praksis, som flere medlemsstater, bl.a. Belgien, har indført i modstrid med arbejdstagernes ret til fri bevægelighed, og som går ud på at udvise EU-borgere, der har arbejdet i den pågældende medlemsstat, kort efter ansættelseskontraktens udløb;

3. opfordrer Kommissionen til at præcisere, opdatere og udbygge sine retningslinjer om en bedre inkorporering og gennemførelse af direktiv 2004/38/EF, navnlig for at tage højde for EU-Domstolens seneste afgørelser (sag C-456/12[1] og C-457/12[2]); anbefaler, at der anvendes inkorporerings- og gennemførelsesplaner for at sikre en fuldstændig og korrekt anvendelse;

4. understreger princippet om lige løn for lige arbejde og beklager dybt, at visse medlemsstater nægter arbejdstagere fra lande uden for EU social sikring; opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at overholde gældende EU-ret og grundlæggende arbejdsretlige principper for at beskytte alle arbejdstagere i EU; efterlyser en bedre definition af de gældende vilkår, således at EU-borgere og deres familiemedlemmer fra tredjelande kan udnytte deres sociale rettigheder;

5. glæder sig over etableringen af Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI), som bistår socialsikringsorganer overalt i EU med at udveksle oplysninger på en hurtigere og mere sikker måde; opfordrer medlemsstaterne til at forbedre deres teknologiske kapacitet for at tilpasse sig nye former for informationsudveksling; efterlyser en vurdering af mulighederne for at fremme grænseoverskridende kollektive overenskomster samt oprette europæiske platforme til fremme af god praksis;

6. opfordrer medlemsstaterne til at etablere et centralt officielt nationalt websted i overensstemmelse med direktiv 2014/67/EU; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at forbedre deres vejlednings- og rådgivningsaktiviteter for yderligere at styrke borgernes ret til frit at bevæge sig, arbejde og studere i andre EU-medlemsstater og til at skabe større offentlig opmærksomhed omkring dette spørgsmål; opfordrer Kommissionen til at forbedre effektiviteten af de værktøjer, der er skabt for at tilbyde oplysninger om beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder i EU, som f.eks. Eures og Ploteus, og til at skabe større offentlig opmærksomhed om disse tiltag; noterer

[1] Domstolens dom (Store Afdeling) af 12. marts 2014, O. mod Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel og Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel mod B., ECLI:EU:C:2014:135.
[2] Domstolens dom (Store Afdeling) af 12. marts 2014, S. mod Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel og Minister voor Immigratie, Integratie en Asiel mod G., ECLI:EU:C:2014:136.

sig den nye Eures-forordning (forordning (EU) 2016/589), der har til formål at gøre Eures til et effektivt beskæftigelsesfremmende værktøj via fair arbejdskraftmobilitet inden for EU; understreger, at en bedre konsulatsbistand og et bedre konsulatssamarbejde bidrager til at skabe større bevidsthed om, hvilken personlig status enkeltpersoner har, og til at beskytte mobile arbejdstageres og studerendes grundlæggende rettigheder og gøre det lettere for dem gnidningsfrit at tilpasse sig værtsmedlemsstaten;

7. opfordrer medlemsstaterne til at udstede klare retningslinjer og sikre korrekt uddannelse til embedsmænd og administrativt personale, der er engageret i at gennemføre sociale rettigheder i forhold til EU-borgere og tredjelandsstatsborgere, arbejdstagere og deres familier, med lovligt ophold i EU;

8. mener, at Solvit-problemløsningsnettet for det indre marked bør udbygges, f.eks. ved hjælp af en rådgivningstjeneste, og at der bør ske en styrkelse af andre kompetente myndigheder, som EU-borgerne kan rette henvendelse til med konkrete forespørgsler om det indre marked, således at borgerne i tide kan modtage oplysninger og støtte, når der bliver stillet hindringer i vejen for deres ret til fri bevægelighed;

9. efterlyser en forbedret indsamling og behandling af statistiske data om, hvilket antal borgere der udnytter retten til at overføre deres sociale rettigheder fra den ene medlemsstat til den anden medlemsstat, for yderligere at forbedre koordineringen mellem medlemsstaterne og styrke EU-borgernes rettigheder med politiske løsningsmodeller, der højner det sociale beskyttelsesniveau;

10. efterlyser bedre harmonisering af fortolkningen af begrebet "sædvanligt opholdssted";

11. beklager det faktum, at det ikke er lykkedes at samordne de forskellige rettigheder til sociale ydelser, hvilket lægger hindringer i vejen for EU-borgerne, og opfordrer medlemsstaterne til fuldstændig og effektivt at gennemføre Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og forordning (EF) nr. 987/2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger for at sikre retten til at overføre sociale rettigheder (f.eks. statslige pensioner, sygeforsikring, arbejdsløshedsunderstøttelse og familieydelser) og således begrænse hindringerne for arbejdskraftmobilitet i EU; efterlyser målrettede og effektive foranstaltninger i retning af et koordineret system af sammenlagte socialsikringsbidrag og -ydelser for hver enkelt person på EU-plan, som f.eks. et socialsikringskort, der har til formål at gøre det lettere at spore socialsikringsbidrag og -ydelser[1];

12. opfordrer medlemsstaterne til omgående at gennemføre EU-handicapkortet, som vil gøre det lettere for handicappede at rejse og bevæge sig fra den ene medlemsstat til den anden;

13. beklager dybt, at EU-borgere bliver udelukket fra en anden medlemsstats nationale sundhedssystem, eftersom adgangsretten er defineret i direktiv 2011/24/EU af 9. marts

[1] Pilotprojekt: Socialsikringskort (2016_04.037717_3), gennemført i 2016 og i begyndelsen af 2017 via en feasibilityundersøgelse om en europæisk mobilitetsportal for social sikring, "European Mobility Portal on Social Security – Social Security at Your Fingertips".

2011 om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser, i forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger og i EU-Domstolens relevante praksis[1];

14. efterlyser en bedre koordinering på det skattepolitiske område i EU for at undgå dobbeltbeskatning og behandle andre relevante spørgsmål som f.eks. forebyggelse af skattedumping;

15. noterer sig det voksende antal grænseoverskridende sager om forældremyndighed, der skyldes den frie bevægelighed for personer; efterlyser et bedre konsulært og retsligt samarbejde mellem medlemsstaterne i sager om forældremyndighed; støtter den igangværende revision af Bruxelles IIa-forordningen;

16. tager afstand fra, at der benyttes blankoskylderklæringer i ansættelsesforhold, således at arbejdsgiveren lettere kan kræve erstatning for eventuelle skader og undgå langvarige sager ved arbejdsretterne, samtidig med at der opereres med omvendt bevisbyrde med hensyn til skyldsspørgsmålet og erstatningens størrelse; understreger, at disse blankoskylderklæringer forhindrer borgerne i at udnytte deres ret til fri bevægelighed i det indre marked; opfordrer medlemsstaterne til at vedtage lovgivning, som forbyder anvendelse af blankoskylderklæringer i forbindelse med ansættelsesforhold i EU; opfordrer indtrængende Kommissionen til at udsende en henstilling til medlemsstaterne om behovet for et strengt forbud mod anvendelse af blankoskylderklæringer i forbindelse med ansættelsesforhold;

17. er foruroliget over de vanskeligheder, som andragerne oplever i forbindelse med at få anerkendt deres erhvervsmæssige kvalifikationer i Europa; efterlyser øget standardisering af akademiske titler og uddannelsesbeviser for videreuddannelse i medlemsstaterne, en systemisk anvendelse af informationssystemet for det indre marked (IMI) for at sikre et bedre administrativt samarbejde samt enklere og hurtigere procedurer til anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer og af løbende videreuddannelse, der er nødvendig for faguddannede, som planlægger at arbejde i en anden medlemsstat, for at undgå enhver form for forskelsbehandling i overensstemmelse med Domstolens faste praksis, samtidig med at værtslandets krav respekteres i fuld overensstemmelse med direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer;

18. er overbevist om, at mobilitet bør koordineres inden for rammerne af en vidtfavnende reguleringsproces, som har til formål at sikre stabile arbejdspladser af ordentlig kvalitet med reelle sociale rettigheder samt effektivt at bekæmpe alle former for diskrimination og social usikkerhed;

19. mener, at EU og medlemsstaterne må gøre en vellykket indsats for at bekæmpe problemer med manglende beskæftigelsesmuligheder og utilstrækkelig social beskyttelse i arbejdstagernes hjemregioner for at sikre, at mobilitet er et frit valg;

[1] F.eks.: Domstolens dom af 28. april 1998, Kohll mod Union des caisses de maladie, C-158/96, ECLI:EU:C:1998:171; Domstolens dom af 28. april 1998, Decker mod Union des caisses de maladie, C-120/95, ECLI:EU:C:1998:167; eller Domstolens dom (Store Afdeling) af 12. april 2005, Annette Kellers arvinger mod Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) og Instituto Nacional de Gestión Sanitaria (Ingesa), C-145/03, ECLI:EU:C:2005:211.

20. opfordrer Kommissionen til at sikre en effektiv overvågning og gennemførelse af det indre marked for telekommunikation, som indeholder bestemmelser om, at kunderne skal orienteres om de mindste, de normalt tilgængelige, de maksimale og de annoncerede bredbåndshastigheder; støtter oplysningskampagner i denne forbindelse for at udrydde vildledende reklamer;

21. opfordrer medlemsstaterne til fuldt ud at gennemføre direktiv 2011/24/EU om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelser og sikre en effektiv og rettidig godtgørelse for grænseoverskridende sundhedsydelser, herunder godtgørelse for lægemidler, uden begrænsninger, som kan udgøre vilkårlig forskelsbehandling eller en uberettiget hindring for fri bevægelighed.

22. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes regeringer og parlamenter.